

KURJER WILENSKI

Rok VI.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

Nr. 138 (1483)

Złośliwy manewr.

Sensacją dnia, niemniejszą, niż swego czasu było ogłoszenie rzekomego listu Zinowjewa jest w tej chwili ukazanie się artykułu Macdonalda w sprawie mniejszości narodowych na szpaltach „Sunday Times” z dn. 16 b. m. Według doniesień telegraficznych treść artykułu tego, zatytułowanego „Niebezpieczeństwo dla Europy. Mniejszości narodowe. Czy traktaty pokojowe mają być zrewidowane?”, jest następująca.

Zdając sobie sprawę ze skomplikowanych stosunków etnograficznych, autor przyznaje, że wykreślenie takiej mapy europejskiej, na której nie figurowałyby wyspyki mniejszościowe, jest fizyczną niemożliwością. Stwierdza on również, że celem polityki mniejszościowej powinno być działanie w kierunku zwiększenia solidarności wewnętrznej państw, posiadających w swym łonie mniejszości, czyli pewnej państwowej asymilacji, podając jako wzór pewien dla tej akcji, politykę Czechosłowacji. Nie tai przytem Macdonald, że wzorem nie do naśladowania jest polityka Włoch i Jugosławii. Co się dotyczy Francji, w artykule znajdujemy tylko wzmiankę, że do szeregu problemów mniejszościowych zaliczyć należy również Alzację i obszar Saary. Polska wyraźnie nie jest wymieniona. Jedyne końcowe ustępy artykułu czyni do niej aluzję. „Dr. Stresemann—pisał autor—po spowodowanym wybuchu protestacyjnym w Lugano w grudniu, oznajmił, że na najbliższym posiedzeniu Ligi podniesie całą sprawę opieki nad mniejszościami. Ktokolwiek dba o trwanie demokracji i zabezpieczenie pokoju w Europie, będzie mu dobrze życzył”. Oto najważniejsze ustępy tego niezwykle go manifestu prasowego, podpisanego przez „The Right Hon. J. Ramsay Macdonald P. (Prime Minister of Great Britain”).

Nic dziwnego, że wynurzenia premiera angielskiego, zarówno swą treścią, jak formą odbiegają tak daleko od szablonowych enuncjacji dyplomatyczno-urzędowych, wywołały we wszystkich kołach politycznych głębokie poruszenie. Wprawdzie Macdonald oświadczył, natychmiast po wydrukowaniu tego artykułu, redaktorowi „Daily News”, że artykuł został napisany przez niego dla pewnej agencji prasowej jeszcze w czasie kampanji wyborczej i że obecnie pod żadnym warunkiem nie byłby udzielił swego zezwolenia na jego publikację, a agencja Reutersa została upoważniona następnie do urzędowego potwierdzenia powyższego wyjaśnienia, jednakże prasa zarówno angielska, jak zagraniczna omawia wystąpienie Macdonalda z niesłychanym podnieceniem.

Przedewszystkiem skorzystała z okazji, by ostro zaatakować swego przeciwnika konserwatywna prasa angielska. „Daily Herald” oświadcza kategorycznie, że Macdonald swym artykułem dowiódł zupełnego braku poczucia odpowiedzialności i znajomości stosunków europejskich. Zdaniem „Daily Telegraph” Macdonald popełnił w stosunku do szeregu rządów afront, który może pociągnąć za sobą poważne następstwa polityczne. „Morning Post”, uchodzący za organ admiralacji angielskiej przy tej sposobności napada na Macdonalda za jego optymizm w sprawie rozbrojenia na morzu, utrzymując, że takimi naiwnymi metodami pokoju powszechnego się nie osiągnie, ani nie utwierdzi.

Jeszcze gwałtowniej występuje nacjonalistyczna prasa francuska. „Echo de Paris” zamieszcza artykuł Pertinaxa, który dowodzi, że premier angielski zamaskował się całkowicie, przemawia bowiem tak, jak nie

odważyłby się przemawiać obecnie minister Stresemann, który przemawiać tak będzie dopiero po ewakuacji Nadrenji. Język Macdonalda—pisał Pertinax—jest językiem człowieka, który podczas wielkiej wojny działał nieustannie przeciwko własnej ojczyźnie i jej sojusznikom. Wystąpienie Macdonalda wystarczy do zrozumienia doniosłości gry dyplomatycznej, która się rozpoczyna i która nabiera określonych form po spotkaniu w Paryżu ministra Stresemanna z Briandem. Wiadomo już, co uczynią Macdonald i Henderson. Trzeba, aby Francja zaszczytowała akcją burzycieli pokoju.

„Figaro” pisze, że Macdonald nie tylko podtrzymuje tezę Stresemanna, lecz idzie dalej, dowodzi, iż należy przerobić całą mapę Europy i stworzyć nowe ugrupowanie ludów. Poglądy tego rodzaju są nie tylko wyrazem skrajnego internacionalizmu, nie uznającego suwerenności państw, lecz zawierają koncepcję chwiejności traktatów i groźbę dla pokoju nowoczesnej Europy. W „Action Francaise” publicysta Bainville utrzymuje, że wystąpienie Macdonalda naraża Anglię i Francję na wpłatanie w niezwykle trudną sytuację. Skrytykowanie nowego porządku w Europie było dziełem niezwykle delikatnym. Macdonald zjawia się w krytycznej chwili ewakuacji Nadrenji, wprowadzając ogólny zamęt.

Rzecz zrozumiała, że prasa niemiecka natomiast wyraża wielką radość z powodu artykułu Macdonalda zaznaczając tylko pewien zawód wobec częściowego demencji.

O stanowisku prasy innych państw zainteresowanych na razie brak wiadomości. Należy przypuszczać, że najbardziej uczuła się dotknięta wystąpieniem Macdonalda prasa włoska, co poniekąd potwierdza doniesienie korespondenta „Echo de Paris” z Londynu, jakoby włoski ambasador udał się natychmiast po ogłoszeniu artykułu do Foreign Office, gdzie zapowiedział energiczny protest swego rządu przeciw ustępom tego artykułu, dotyczącym Włoch. Korespondent komunikuje, że również poselstwa jugosłowiańskie, rumuńskie i polskie miały zamiar przedsięwziąć demarche dyplomatyczne.

Wiadomości ostatnia wydaje się zresztą mało prawdopodobną, biorąc pod uwagę krytyczne, ale umiarkowane w tonie stanowisko, zajęte w tej sprawie przez miarodajny do pewnego stopnia „Głos Prawdy”, jedyne pismo polskie, które się zdążyło wypowiedzieć.

Należy zresztą przypuszczać, że wobec wyjaśnienia Macdonalda, że jako premier angielski nie bierze odpowiedzialności za artykuł, wzbudzenie wśród opinii europejskiej wkrótce się ulegnie a zagadkowe ogłoszenie w danej chwili artykułu z przed kilku miesięcy zostanie potraktowane tak, jak na to zasługuje, t. j. jako złośliwy manewr przeciwników gabinetu Partii Pracy, mający na celu przysporzenie mu trudności a może nawet jego obalenie. Precedens z listem Zinowjewa pod tym względem nie pozostawia żadnych wątpliwości.

SPROSTOWANIE.

Wskutek nieporozumienia artykuł wstępny we wczorajszym numerze został przełamany bez korekty, dzięki czemu przez liczną ilość błędów literalnych (np. zamiast „taranem” wydrukowano „terenem”) niektóre ustępy są całkiem niezrozumiałe.

W czwartym ustępie od góry w pierwszej szpalce należy czytać: „Czyż trzeba dowodzić, że ten stan rzeczy... nie może być tolerowany i t. d.”

W tejże szpalce 14 wiersz od dołu wilen mieć brzmienie następujące: „napewno nie domyślny się, iż mieszkańcy w kraju, w którym przed czterystu laty i t. d.”

Koniec pierwszego ustępu w drugiej szpalce również został zniekształcony. Powinno być: „Wspólne... interesy... powinny gorąco nad uporem garstką niepoprawnych marzytel...”

Drobne usterki i omyłki druku, nad którymi czytelnik nie potrzebuje łamać głowy — pomijamy.

Minister Zaleski w Lizbonie.

LIZBONA, 18.VI. (Pat). Przybył tu minister Zaleski wraz z małżonką, witany na dworcu przez przedstawiciela ministra spraw zagranicznych, przedstawiciela polskiego w Lizbonie wraz z małżonką oraz reprezentację kolonii polskiej. W dniu dzisiejszym minister Zaleski odwiedził ministra spraw zagranicznych Portugali. W rozmowach z dziennikarzami minister Zaleski podkreślił istnienie serdecznych stosunków polsko-portugalskich i zapowiedział rychłe zawarcie traktatu handlowego między obu krajami.

Węgry ratyfikowały układ z Polską.

BUDAPEST, 18.VI. (Pat). Parlament węgierski przyjął jednomyślnie i w całości ustawę, ratyfikującą traktat arbitrażowy i pojednawczy, zawarty z Polską w roku ub. Sprawozdawca pos. Togni podkreślił, że układ ten jest przypieczętowaniem wiekowych przyjaznych stosunków między Polską a Węgrami.

Stresemann w Barcelonie.

BERLIN, 18.6. (Pat). Min. Stresemann przybył dziś rano do Barcelony, by zwiedzić tamtejszą międzynarodową wystawę. Jak donosi „Nacht Ausgabe”, na dworcu zebrały się tłumy publiczności, z których rozległy się okrzyki: „Niech żyje wolna Katalonia”. Policja hiszpańska miała dokonać kilku aresztowań. Stresemann odjechał do Paryża.

Z międzynarodowej Konferencji Pracy.

GENEWA, 18.6. (Pat). Międzynarodowa Konferencja Pracy ukończyła dyskusję w sprawie pracy przymusowej w koloniach. Różni przedstawiciele rządów oraz świata robotniczego wskazywali na to, że utworzenie przy Międzynarodowym Biurze Pracy stałej komisji, która by wykonywała kontrolę nad pracą przymusową tubylców w koloniach, jest niemożliwe, gdyż sprzeciwiałyby się to suwerenności państwa.

GENEWA, 18.6. (Pat). Międzynarodowa konferencja pracy zajmowała się we wtorek popołudniu czterema rozmaitemi przedłożeniami, które dotyczą wszystkich spraw ochrony przed nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy.

Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy.

W dniach od 19 do 23 b. m. odbędzie się w Paryżu IV Międzynarodowy kongres Naukowej Organizacji Pracy. W obradach wezmą też udział delegaci z Polski. W zainteresowanych krajach oczekuje się od kongresu niezwykle korzystnej wymiany zdań i wiadomości na temat racjonalnej pracy w poszczególnych krajach.

Marsz strzelecki ku czci s. p. Króla-Kaszubskiego.

KRAKÓW, 18.6. (Pat). Komenda krakowskiego Zw. Strzeleckiego zorganizowała pod protektoratem wojewody krakowskiego Kwasniewskiego w dniu 16-go b. m. marsz strzelecki Tarnów—Pilzno ku uczczeniu pamięci podpułkownika pierwszej brygady Legjonu Polskich Stanisława Króla-Kaszubskiego, powieszono w roku 1915 przez wojska rosyjskie w Pilanie. Marsz miał charakter wyłącznie drużynowy, o typie wybitnie wojskowym i odbył się na przestrzeni 40 km. szosą Tarnów—Pilzno.

Jeźdźcy polscy na konkursach hipicznych w Budapeszcie.

WARSZAWA, 18.6. (Pat). Dzisiaj wyjeżdżają z Warszawy na konkursy hipiczne do Budapesztu członkowie drużyny jeźdźców polskich. Kierownikiem drużyny jest płk. Trzaska-Durski, dowódca pierwszego dywizjonu artylerji konnej. W skład drużyny wchodzi rotm. Trenkwald, porucznicy Rojewicz, Gzowski, Skupliński, Korytkowski. Poza oficjalną polską reprezentacją w hipicznych konkursach budapeszteńskich wezmą udział 4 panie, mianowicie — siostry Czajkowskie ze Lwowa, Tarnowska-Potulicka i Chodkiewiczówna z Warszawy. Jeźdźcy biorą z sobą 12 koni.

Echa napadu komunistów na konsulat polski w Tyflisie.

MOSKWA, 18.VI. (Pat). Donoszą urzędowo, że poseł Patek złożył 14 b. m. nową wizytę komisarzowi Karachanowi na skutek instrukcji, otrzymanej od rządu polskiego, zaprotęstowania przeciwko wypadkom w Tyflisie. Kom. Karachan, przyjąwszy do wiadomości to oświadczenie, stwierdził, że jeszcze przed protestem ze strony polskiej, wyraził dnia poprzedniego ubolewanie z powodu zajść w Tyflisie i że wobec tego można uważać sprawę za załatwioną.

Echa pisma Brianda do Rady Ligi Narodów w Austrii.

WIEN, 18.VI. (Pat). W związku z pismem Brianda, o czym wczoraj podawaliśmy, wystosowanemu do Rady Ligi Narodów zawiadomieniem o wstrzymaniu likwidacji międzysojuszniczej wojskowej komisji kontrolnej w Austrii, austriackie koła rządowe oświadczają, że organa likwidacyjnej międzykoalicyjnej kontroli wojskowej zostały zlikwidowane 31 stycznia 1928 r.

Dane zawarte tedy w sprawozdaniu pochodzą z czasów dawniejszych i większość zarzutów, przytoczonych w sprawozdaniu była swego czasu dyskutowana między organami likwidacyjnymi konferencji ambasadorów a rządem austriackim. Koła austriackie ubolewają, że dotychczas nie udało się wypełnić pewnych błędnych twierdzeń o stosunkach między austriackimi i niemieckimi siłami.

Tajne składy broni wraz z odkrycia przez władze okupacyjne były natychmiast konfiskowane i oddawane przeważnie w ręce międzykoalicyjnej komisji wojskowej. Broń i amunicja dla armii austriackiej fabrykuje się w Austrii w jednej z prywatnych fabryk, a to ze względów oszczędnościowych. Rząd austriacki odpowie na zarzuty szczegółowo po otrzymaniu urzędowego tekstu pisma Brianda.

Prasa wiedeńska bez różnicy stronnictw odiera bardzo stanowczo twierdzenia międzykoalicyjnej kontroli wojskowej, nazywając je przesadnymi i krzywdzącymi dla Austrii, której ludność—jak twierdzą dzienniki—jest najbardziej pokojowo usposobiona w najeżonej bagietami Europie.

Sprawa odszkodowań i długów zewnętrznych w francuskiej radzie ministrów.

PARYŻ, 18.VI. (Pat). Rada ministrów zajmowała się dzisiaj sprawą odszkodowań i długów zewnętrznych. Po dyskusji, w której zabierali głos wszyscy ministrowie, wyjaśniając sytuację, postanowiono jednogłośnie aprobować propozycje rzeczoznawców i doprowadzić do ratyfikowania osiągniętego porozumienia wraz z zainteresowanymi rządami. Pozatem Rada ministrów wyraziła zgodę na treść wyjaśnień, jakich udzielić mają ministrowie w dniu jutrzejszym komisjom parlamentu.

Zaostrzenie stosunków bułgarsko-jugosłowiańskich.

WIEN, 18.VI. (Pat). Do „Neue Freie Presse” donoszą z Sofii, że w ostatnich czasach nastąpiło zaostrzenie stosunków między Bułgarią a Jugosławią. Prasa bułgarska prawie codziennie donosi o zajściach granicznych i zarzuca jugosłowiańskim władzom granicznym, że popierają bandy emigrantów bułgarskich. Z drugiej strony atakuje prasa jugosłowiańska rząd bułgarski, zarzucając mu, że toleruje, a nawet popiera bandy macedońskie, usiłujące wtargnąć do Jugosławii. Koła polityczne obawiają się, że naprężenie, panujące między obu państwami, doprowadzi do komplikacji dyplomatycznych.

Nie starcie a zwykła bójka.

MOGUNCJA, 18.IV. (Pat) Koła miarodajne oświadczają, że wiadomości o starciach między żołnierzami francuskimi a cywilną ludnością niemiecką są niezmiernie przesadzone. Według wiadomości tych, kilka osób miało być rannych i miano aresztować 4 żołnierzy. W rzeczywistości zaś była to bójka, nieprzekraczająca rozmiarów zajścia, nieuniknionego w każdym mieście garnizonowym. Z posteru ludności cywilnej raniona została tylko jedna osoba, zresztą bardzo lekko.

Olbrymi pożar w Berlinie.

BERLIN, 18.VI. (Pat). W dzielnicy Alt-Moabit wybuchł olbrzymi pożar skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem jednego z robotników. Pracownikowi temu wypadł ołówek do beczki ze spirytusem. Szukając ołwika, robotnik zaświecił zapalną, od której spirytus zajął się, zapalając ubranie robotnika. Płomień przerzucił się szybko na zapasy benzyny. Wkrótce cały gmach czteropiętrowy stanął w płomieniach. Wszystkie piętra spaliły się prawie doszczętnie.

Na miejscu pożaru przybyło 50 samochodów straży ogniowej. Mieszkańców najwyższych pięter w liczbie około 100 osób uratowano przy pomocy drabin mechanicznych i przesłania ratunkowych. Mieszkańcy ci mieli drogę zupełnie odciętą ponieważ schody ogniarnie były przez płomień. Wszystkich wyratowano przez okna. Katastrofa nie pociągnęła za sobą ofiar w życiu ludzkim. Kilkanaście osób jest lekko rannych, zaś jedna ciężko ranna, gdyż wyskoczyła przez okno w stanie zdemerowania, nie czekając przybycia straży ogniowej.

Roczne Kursa Handlowe w Wilnie.

Zarząd powyższych Kursów, egzystujących od r. 1919, zawiadamia, iż zapisy na Kursa na rok bieżący przyjmuje sekretariat Kursów w godz. 5—7 pp. w lokalu Szkoły Pisania na Maszynch przy ul. Mickiewicza 22-5. Wykłady rozpoczyna się we wrześniu w godz. od 6—9 wiecz.

Program obejmuje następujące przedmioty:

Buchalterja: { Ogólno-Handlowa, Bankowa, Przemysłowa.

Arytmetyka handlowa, Korespondencja i Biurowość, Nauka o Handlu, Stenografia, Nauka Pisania na Maszynach oraz języki: Angielski, Francuski i Niemiecki. 1772

Silne lotnictwo to potęgą Państw!

Poważna Spółka Akcyjna
poszukuje od zaraz zdolnego
akwizytora
za dobre wynagrodzenie, oraz
1774
pierwszorzedną siłę biurową.
Oferty wraz z odpisami referencyj, curriculum vitae, ewentualną fotografią składać do Administracji pod „Spółka Akcyjna”.

Wiadomości z Kowna.

Zjazd narodowców.

Obrazy zjazdu narodowców zakończyły się w niedzielę rano. Obrano nowy zarząd partii w następującym składzie: inż. Wilejszys, prof. Tomaszajtis, dziekan Mironas, min. oświaty Szakienis, pp. Zukas i Kowalis; kandydaci pp.: Tubelisowa, Gustajnis i Naszunas. W skład sądu honorowego obrano ministra sprawiedliwości Zylinskisa, pp. Dagisa i Danilauskasa.

„Liet. Aidas” takie wypowiedzia uwagi o zjeździe:

Zjazd ludzi o ideologii narodowców posiada dla tego większe znaczenie, ponieważ w rękach twórców tego prądu znajduje się dziś ster naszego państwa. Nie jest to zjazd jakiejś grupy opozycyjnej, w której uchwały i rezolucje, należy wątpić, czy mogłyby kiedykolwiek wywierać wpływ na politykę realną. Jest to zjazd ludzi, którzy aprobują politykę, jaką prowadzą ich stronnicy, którzy jednakowoż z nimi myślą, żyją jednymi myślami, chociaż czasem, stojąc dalej od pracy państwowej, mogą też nie zrozumieć tego lub innego kroku rządu i ocenić go krytycznie.

Błędem jednak byłoby sądzić, iżby po tym doniosłym w życiu politycznym Litwy zjeździe mogły nastąpić jakiegokolwiek radykalne zmiany. Przeciwnie ogólna linia polityczna zarówno rządu narodowego, jak i ludzi o ideologii narodowców oddawna jest już wszystkim znana i wyrażona...

Odrożenie skargi Rosjan.

Jak donosi „Sekmadienis”, skarga mniejszości rosyjskiej w Litwie przeciwko wywłaszczeniu majątków obywateli rosyjskich odłożona została przez Radę Ligi Narodów do następnej sesji.

Nowe samoloty.

Przybył do Kłajpedy d. 17 b. m. okręt, na którego pokładzie znajdują się 6 samolotów, przeznaczonych dla litewskiego lotnictwa wojskowego. Samoloty wysłane będą do Kowna.

D. 14 b. m. na kowieńskim lotnisku odbyła się ceremonia poświęcenia nowego samolotu. „C. R. 20”. Podczas uroczystości kapitan Merkus podniósł się na wysokość 800 metrów i opuścił się z pomocą spadochronu w ciągu 2,24 minut.

Zwłoki gen. Bema.

KONSTANTYNOPOL, 18.6. (Pat). Zwłoki generała Bema przybędą tu z Aleppo w dniu 24-go b. m. i tegoż dnia odjadą do Polski. W związku z tem odbędzie się na dworcu w Stambule wielka uroczystość. Wszystkie dzienniki, wychodzące w Konstantynopolu, zarówno francuskie jak tureckie, poświęcają gorące artykuły pamięci generała Bema, jako bojownika za wolność Polski i Węgier, który następnie znalazł schronienie w Turcji, gdzie otrzymał wysokie godności wojskowe.

Serdeczne przyjęcie lotników włoskich w Grecji.

Lotnicy włoscy, którzy przybyli na 35 hydroplanach do zatoki Phaleron, są serdecznie przyjmowani przez rząd i ludność grecką. Minister marynarki wydał na cześć gości bankiet. Prezydent republiki przyjął na audyencji podsekretarza lotnictwa Balbo, oraz wyższych oficerów włoskich, poczem nastąpiło przyjęcie.

Kronika telegraficzna.

== Stanny wynalazca Marconi otrzymał od króla włoskiego tytuł dziedzicznego margrabiego.
== We wtorek około g. 4 po południu zmarła w Zakopanem nie odyskawszy przytomności przed operacją ofiara tragicznego wypadku w dolinie Białego, Marja Motykówna.
== Wskutek defektu silnika spadł w Chantilly samolot myśliwski. — Pilot doznał tak ciężkich obrażeń, iż zmarł w szpitalu.
== Konsul francuski w Norymberdze markiz de Vauchier wskutek restrykcji nerwowej odebrał sobie życie przy pomocy gazów trujących.
== Miasto Albo w Finlandji obchodziło dziś 700 na rocznicę swego istnienia. W uroczystościach wzięł udział m. i. poseł Rzeczypospolitej Polskiej Charwat oraz przedstawiciele wielu miast zagranicznych.

Popierajcie Ligę Morską

ŻYCIE GOSPODARCZE

Meljoracje dokonywane przy przebudowie stroju rolnego przez Urzędy Ziemskie.

W Nr 30 Dziennika Ustaw z dn. 10 maja r. b. ukazały się trzy rozporządzenia Min. Roln., tj. rozporządzenia wykonawcze do rozp. Prezydenta z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. Nr 34 poz. 320) o przeprowadzeniu meljoracji przy dokonywanej przez urzędy ziemskie przebudowie stroju rolnego. Powyższe rozp. Prezydenta nakazywało urzędowi ziemskiemu dokonywać w miarę potrzeby przy przeprowadzeniu prac nad przebudową stroju rolnego eksperymenty meljoracyjne i hydrotechniczne oraz sporządzić odnośne projekty techniczne szczegółowe lub ogólne, wykonywać niezbędne meljoracje, budować lub wierceć studnie, albo zaprowadzić zbiorowe urządzenia wodociągowe. Pierwsze z wyżej cytowanych rozporządzeń wykonawczych (poz. 293) rozkazuje rozp. Prezydenta i wyjął, iż przez prace nad przebudową stroju rolnego należy rozumieć prace scaleniowe, parcelacje, regulacje serwitutów oraz podział wspólnot, a to w czasie od wdrożenia postępowania do chwili hipotecznego uregulowania sprawy. Przeprowadzanie spraw powyższych następuje z reguły z urzędu, chociaż inicjatywa prywatna nie jest bynajmniej wykluczona. Wnioski co do zwalczania zainteresowanych częściowo, bądź też w całości od ponoszenia kosztów prac meljoracyjnych mogą urzędy ziemskie przedkładać ministerstwu na skutek zbiorowych, lub nawet indywidualnych podań osób zainteresowanych. Zainteresowani właściciele i posiadacze gruntów obowiązani są dopuszczać wykonanie niezbędnych prac na swych gruntach, a to pod groźbą kar i środków przymusowych.

Następne rozporządzenie (poz. 294) normuje pomoc kredytową dla właścicieli gruntów, którzy obowiązani są do udziału w kosztach za

wykonane, lub mające się wykonać prace i roboty. Dotyczy to wszystkich właścicieli i posiadaczy gruntów, objętych meljoracjami. Pomoc kredytowa polega na kredytowaniu właścicieliom gruntów należnych oplat za wykonane prace, lub na udzielaniu im pożyczek na przeprowadzenie robót. Decyzje w sprawie kredytowania należności i udzielania pożyczek wydaje urzędy ziemskie. Kredytowanie oraz pożyczki udzielane być mogą na okres 12-letni, przy odsetkach, obliczanych w stosunku 4 proc. rocznie. Pożyczki mają być udzielane w złotych w złocie, a wypłacane w złotych według kursu obowiązyującego. Wymagana jest gwarancja hipoteczna. Administrowanie zakredytowanymi opłatami i udzieleniem pożyczek powierzone jest Państwowemu Bankowi Rolnemu. Z chwilą ogłoszenia powyższego rozporządzenia tracą moc przepisy Min. Roln. z dn. 14-I-1927 r. o państwowej pomocy kredytowej przy scalaniu gruntów (Dz. U. Nr. 6, poz. 86). Trzecie wreszcie rozporządzenie (poz. 295) normuje sprawę opłat za prace meljoracyjne w sposób następujący: po uprawomocnieniu się oświadczenia, zatwierdzającego prace nad przebudową stroju rolnego, w związku z którą przeprowadzono prace meljoracyjne, Okręgowy Urząd Ziemski dokonywa rozkładu opłat, przypadających na poszczególne grunty, a po dokonaniu tego podziału zawiadamia nakazami płatniczymi zainteresowanych właścicieli. Termin płatności ma być ustalony na 6 do 10 miesięcy od daty doręczenia nakazu. Wszystkie powyższe rozporządzenia wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (t. j. z dniem 10 maja r. b.) i obowiązują na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem woj. śląskiego.

Bilans handlowy za maj.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlowy za maj 1929 roku przedstawia się następująco: przywieziono ogółem 484.084 ton towarów, wartości 272.232.000 zł.; wywieziono 1.611.000 ton towarów, wartości 226.852.000 zł. Bierne saldo bilansu handlowego wynosi przeto 45 mil. 380 tys. zł. W porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpiło zwiększenie się wartości wywozu o 12 mil. 533 tys. zł., oraz zmniejszenie się przywozu o 48 mil. 902 tys. zł.

Przebieg dla kupców, urządzających wyprzedaże.

Według obowiązujących przepisów każdy kupiec ma prawo urządzić wyprzedaż z tem, że zgłasza w tej sprawie meldunek do władzy przemysłowej (wydziału przemysłowego województwa lub magistratu), w której wskazuje na konieczność urządzania takiej wyprzedaży. Wyprzedaże mogą być urzędzone najwyżej 2 razy do roku i termin jej może maksimum trwać 3 miesiące.

Niekiedy kupcy celem obejścia prawa zgłaszają zameldowania o wyprzedaży likwidacyjnej. Taka wyprzedaż może być urządzona poza wyprzedażą normalną i może trwać dłużej niż 3 miesiące. Ale co się okazuje? Oto po wyprzedaży sklepy najspokojniej dalej prosperują. Są kupcy, którzy kilka razy do roku zgłaszają o wyprzedaży likwidacyjnej.

Angielska Partja Pracy.

W tygodniku „Prawda” p. St. Borowski daje treściwy zarys historii rozwoju Labour Partji, skąd czerpiemy poniższe szczegóły:

Angielska Partja Pracy—Labour Party—stanowi nadbudowę angielskiego ruchu zawodowego, który w roku 1924 święcił swoje stulecie.

W roku 1824 zyskują angielskie związki zawodowe robotnicze prawo istnienia. Do tego czasu obowiązywał słynny „Combination Act” z XVIII wieku, zabraniający robotnikom łączenia się w organizacjach zawodowych. Uchylenie tej ustawy nadaje ruchowi zawodowemu robotnicznemu legalne podstawy i „Trade Union’y”, dotychczas zwalczane, rozwiązywane i zakazywane mogą odąd powstawać i rozwijać się swobodnie.

Od roku 1824 do 1871 trwa okres prac organizacyjnych w Trade Union'ach. Związki organizują się wewnętrznie, ustalają regulaminy i uwalniają się ostatecznie od wszelkich istniejących jeszcze ograniczeń prawnych. Jednocześnie muszą zdać pierwszy wielki egzamin przed klasą robotniczą. Mianowicie w r. 1841 następuje przejście do produkcji maszynowej w angielskim przemyśle tekstylnym i masowe redukcje tkaczy ręcznych. Około 800 tysięcy tkaczy

znalazło się naraz bez pracy i chleba w roku 1841. Następuje gwałtowny kryzys, który całym ciężarem spada na klasę robotniczą.

Trade Union'y rozwijają żywą działalność, starając się wpływać na poprawę beznadziejnego położenia mas robotniczych. I zapewne nie bez zasługi z ich strony w dwa lata po wielkiej redukcji w przemyśle tekstylnym powstaje w miasteczku Rochdale pierwszy sklep spółdzielczy robotniczy, założony przez towarzystwo „Sprawiedliwych pionierów”, należących do miejscowego związku tkackich robotników. W ten sposób narodziła się w Anglii spółdzielczość robotnicza, która stała się w przyszłości i jest do dnia dzisiejszego potężną podporą politycznego ruchu robotników angielskich.

W roku 1844 spółdzielnia w Rochdale liczy 28 członków, w roku 1928 liczyła ich 22 tysiące.

Takich spółdzielni spożywczych powstaje coraz więcej, a członkami ich są przeważnie robotnicy, członkowie Trade Union'ów.

Z biegiem czasu rozwój spółdzielczości daje w ręce robotników olbrzymie przedsiębiorstwa i wielkie płynne kapitały.

Po roku 1857 następuje odprężenie na rynku pracy. Przemysł angielski wstępuje na drogę systematycznego rozwoju i pochłania całą podaż rąk do pracy. Powstają skut-

kwencje niepożądane. W memorjale Izby prosi również, by okólniki, które nakładają ciężary nie dzalały wstecz.

Godziny otwierania i zamykania Kas Skarbowych.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby wszystkie kasy skarbowe były otwierane dla publiczności równocześnie z rozpoczęciem urzędowania, t. j. o godzinie 8, w okresie letnim, względnie o godzinie 8,30 w okresie zimowym, zamykanie zaś na półtorę godzinę przed ukończeniem urzędowania, t. j. o godzinie 13,30 w okresie letnim, względnie o godzinie 14 w okresie zimowym; w soboty zaś—na godzinę przed ukończeniem urzędowania, t. j. o godzinie 12,30 w okresie letnim, względnie o godzinie 13 w okresie zimowym.

Po wprowadzeniu ustalonych wyżej godzin otwierania i zamykania kas skarbowych dla publiczności ustaje obowiązek załatwienia wszystkich interesantów, którzy znajdują się w lokalu kas skarbowych przed upływem wyznaczonych godzin dla publiczności. (—)

KRONIKA KRAJOWA

Ograniczenie obciążenia ludności miejskiej podatkami komunalnymi

Doniosły okólnik M. S. W. do wojewodów.

Wileński Urząd Wojewódzki otrzymał okólnik od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie obciążenia podatkami komunalnymi ludności miejskiej.

W okólniku tym, który został wystosowany też do wszystkich wojewodów Ministerstwo wyjaśnia, że podatek inwestycyjny może być pobierany tylko w wyjątkowych wypadkach i przez ograniczony okres czasu. Ponieważ—czytamy dalej w tym okólniku dotychczasowa praktyka wykazała, że wiele związków komunalnych tworzyło sobie z tego podatku inwestycyjnego stałe źródło dochodów, a ze względu na ciężki stan platnicy spowodowany obecną koniunkturą finansowo-gospodarczą, konieczna jest jak najdalej posunięta oględność w obciążeniu ludności daninami wogóle, a podatkami inwestycyjnym w szczególności.

Okólnik oznajmia, że w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zatwierdzone będą od lat tylko takie uchwały sejmików lub rad miejskich o poborze podatku inwestycyjnego, które będą uzasadnione istotnie wyjątkowo okolicznościami zbadanymi indywidualnie przez Urząd Wojewódzki przy uwzględnieniu miejscowych warunków. Nie będą zaś zatwierdzone żadne uchwały o poborze podatku inwestycyjnego na cele nie wchodzące bezpośrednio w zakres działania związku komunalnego podatek uchwalającego. Gminy miejskie winny przestrzegać normy dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości podane w okólniku z dnia 12 lutego 1926 roku, opiewających, że gminy miejskie, które prowadzą budowę kanalizacji lub wodociągu oraz gminy, które podejmują roboty inwestycyjne dla zatrudnienia bezrobotnych mogą wyjątkowo pobierać dodatek komunalny w wysokości 50 proc. państwowego podatku od nieruchomości, o ile zwiększone wpływy z tego źródła zużyte będą na wymienione cele.

Przekroczenie tych norm będzie mogło następować tylko w wypadkach specjalnie uzasadnionych po uzyskaniu zgody ministerstwa. (—)

Poplerające przemysł krajowy

kiem tego doskonale warunki dla akcji, mających na celu poprawę zarobków robotniczych. Gdy w dodatku spółdzielczość stanęła już tak wysoko, że jest w stanie udzielać kredytów na zakup artykułów spożywczych, zorganizowane rzeczy stają się zdolne do akcji strajkowych. „Trade Union'y” decydują się na użycie tego najostrzejszego środka walki ekonomicznej.

Pierwszy wielki strajk wybuchł w roku 1872 w gazowni londyńskiej. Od tam strajki stają się coraz częstsze i przybierają na rozmiarach, ogarniając całe dziedziny pracy.

Każdy strajk doskonalił metody walki ekonomicznej Trade Union'ów i z natury rzeczy, rozszerza horyzonty polityczne klasy robotniczej, wysuwając najważniejsze jej sprawy na forum dyskusji powszechnej. Robotnik angielski zaczyna interesować się parlamentem jako kuźnią praw. Ale nie korzysta jeszcze z prawa wyborczego.

Częściowe prawo wyborcze otrzymały robotnicy dopiero w roku 1885, ale przez 12 lat nie korzystają z niego na własny użytek. Dopiero w latach 1897 — 1898 w czasie zaciekłych walk ekonomicznych i strajków w przemyśle metalowym, — Trade Union'y w czasie wyborów wystawiają po raz pierwszy swoich własnych kandydatów. W wyborach uzyskują kilka mandatów. Powstaje w ten sposób pierwsza parlamen-

Akademja na cześć przedstawicieli drugiej Międzynarodówki w Warszawie.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Od dnia 17 b. m. bawią w Warszawie przedstawiciele Drugiej Międzynarodówki, zaproszeni przez polskich socjalistów, którzy z powodu tej wizyty robią wiele krzyku i halasu. Z dużą pompą urządzono wczoraj akademję w cyrku warszawskim. Na akademji nie brakło sztandarów, bojówek, muzyki i t. d.

Do prezydium zaproszeni byli marsz. Daszyński i dziewięćdziesięciu kilku letni senator Limanowski. Marsz. Daszyński na akademji nie przybył, przewodniczył więc senator Limanowski. Po kilkakrotnym odegraniu hymnu międzynarodowego i okrzykach na cześć Drugiej międzynarodówki goście zagraniczni wygłosili kilkakrotnie przemówienia.

Pierwszy przemawiał przedstawiciel socjalistów belgijskich p. Vanderwede, który głównie przemówienie swoje poświęcił walce z wszelkiego rodzaju dyktatorami w Europie, głównie zaś dyktaturze włoskiej i dyktaturze lewicowej w Sowieciech.

Drugi z kolei mówił pos. Reichstagu niemieckiego p. Laube, który również omówił walkę demokracji z dyktaturą. Następnie zaś począł odpowiadać na trzy pytania, które mu zadał prezes, nazwane przez niego, jak się wyraził, burzaczynie.

Pierwsze pytanie dotyczyło dlaczego socjaliści nie wpływają na zawarcie traktatu handlowego polsko-niemieckiego. Laube odpowiedział na to, że, właśnie kilka dni temu na

zjeździe w Magdeburgu poruszył tę sprawę i wezwał zarówno ludność jak i prasę niemiecką, aby wywierała nacisk na rząd niemiecki w kierunku zawarcia traktatu handlowego z Polską. Wzywa zatem ludność i prasę polską, aby szła w tym samym kierunku.

Drugie pytanie dotyczyło stanowiska socjalistów wobec budowy krążownika niemieckiego — Laube odpowiada, że wczoraj właśnie odbywało się w niemieckim Reichstagu głosowanie nad uchwaleniem drugiej raty na budowę krążownika i że socjaliści niemieccy głosowali przeciwko. Nadmieniam jednak, że przy głosowaniu nad pierwszą ratą wielu z jego przyjaciół oświadczało się za budową krążownika, a wczorajże depesze mu doniosły, że przy ostatnim głosowaniu wszyscy ministrowie, a więc i socjaliści głosowali za uchwaleniem tej raty.

Trzecie pytanie nazwał Laube, nie bez słusznego, niezbyt szczęśliwym. Mianowicie brzmiało ono—jak socjaliści niemieccy odnoszą się do niepodległej Polski.—Na to oczywiście Laube odpowiedział, że niepodległą Polskę uważają za warunek pokoju światowego.

Przemawiali jeszcze przedstawiciel angielskiej partji pracy p. Cramp, którego przemówienie było apoteozą parlamentarizmu, wreszcie mówił przedstawiciel Estonii, oraz w imieniu kobiet socjalistek — pani Vanderwede.

Głosowanie w Reichstagu nad drugą ratą na budowę pancernika.

BERLIN, 18.VI. (t.) Na dzisiejszem posiedzeniu Reichstagu przeprowadzono głosowanie nad drugą ratą, przeznaczoną na budowę pancernika. Frakcja komunistyczna zgłosiła wniosek o skreślenie tej raty. Wniosek odrzucono 224 głosami przeciw 153. Frakcja socjalistyczna głosowała za wnioskiem komunistów, żądając skreślenia raty. Natomiast socjalistyczni ministrowie głosowali przeciwko wnioskowi.

Exposé prezydenta Senatu gdańskiego Sahma.

GDAŃSK, 18.VI. (Pat) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu gdańskiego wygłosił prezydent senatu w. m. Gdańska dr. Sahm przemówienie polityczne, pozostające w związku z przedłożonym niedawno sejmowi gdańskiemu budżetem za rok bieżący. Stronę finansową tego przedłożenia oświetlił już poprzednio senator finansowy dr. Kamnitzer, prezydent Sahm zajął się natomiast w swem przemówieniu stroną polityczną, omawiając na wstępie stosunek Gdańska do Ligi Narodów. Stosunek ten charakteryzuje się przede wszystkim tem, że w roku ubiegłym przed Ligą Narodów nie były wnoszone żadne kwestje sporne gdań-

sko-polskie, a więc wyjazd delegacji gdańskiej do Genewy był zbyteczny. Mimo to senat w. m. Gdańska uważa za utrzymanie kontaktu z Ligą Narodów za rzecz konieczną ze względu na wiele doniosłych gospodarczych i politycznych kwestyj, dotyczących w. m. Gdańska.

We wszystkich tych sprawach w. m. Gdańsk oczekuje poparcia ze strony Polski tem bardziej, że chodzi istotnie o wspólne interesy i wspólne ideały. Istniejące pomiędzy Gdańskiem a Polską przyjazne stosunki doznały po wiosennej wizycie polskiego premiera i polskiego ministra komunikacji znacznego — jak się spodziewać należy — utrwalenia.

Dochodzenie w sprawie zająć w Piastowie.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Sprawa b. oficera Wójcika, który dokonał zamachu rewolwerowego na dwóch oficerów 36 pułku piechoty prowadzona jest przez władze śledcze z całą energią. Wczoraj rano prokurator wojskowy podpułk. Zieliński przesłuchał dowódcę 36 pułku pułk. Ulrycha, który złożył zeznanie o instrukcji, jakiej udzielił obu oficerom por. Nowaczyńskiemu i por. Cebrowskiemu. Oficerowie ci mieli mandaty, wyzwania Wójcika imieniem 36 pułku piechoty.

Zeznanie oskarżonego, który twierdzi, że oficerowie przybyli z zamiarem pobicia go nie wytrzymuje krytyki, gdyż oficerowie ci nie mieli broni palnej przy sobie. To, że przyszli o wczesnej ranie godzinie stało się datęgo, że termin wezwania 24-godz. upływał, a Wójcik wyjechał rano do pracy i trzeba go było zastać w domu przed wyjazdem.

Wójcikowi grozi, wedle przepisów kodeksu karnego, kara od czterech do ośmiu lat więzienia.

Poszukiwanie szczątków samolotu, który wpadł w morze.

LONDYN, 18.VI. (Pat.) W ciągu nocy przy świetle pochodni przeszukiwano szczątki samolotu pasażerskiego „City of Ottawa”, który wczoraj wpadł do morza w kanale La Manche. Nie natrafiono jednak na ślad zaginionych pasażerów. Obecnie poszukują trupów ofiar na miejscu katastrofy.

dochodzi w Angli do władzy i dochodzi do niej w warunkach dla siebie niezmierznie trudnych. W czasie wyborów wysuwała bowiem czysto socjalistyczne hasła opodatkowania kapitałów i uspołecznienia szeregu gałęzi produkcji. Większości nie zdobyła, a hasłami odstraszyła liberałów. Mimo to udaje się Mac Donaldowi dojść do porozumienia z Lloyd George'm, przywódcą liberałów, oczywiście kosztem rezygnacji z radykalnych socjalistycznych hasel programu wyborczego.

Jako szef rządu Mac Donald prowadzi politykę niezmiernie ostrożną. Przerzywa copperską budowę wielkiej bazy morskiej w Singaporze, ale czyni to tylko dla zewnętrznego zadokumentowania swoich obowiązków tendencji pacyfistycznych i rozbrojeniowych, gdyż jednocześnie prowadzi gorliwie wielkie zbrojenia powietrzne, kontynuując program lotniczy konserwatyistów, by nie dać się wyprowadzić w tej dziedzinie Francji. Ponadto organizuje na wielką skalę wystawę w Wembley.

Pierwsze rządy Mac Donald'a nie trwały jednak długo. Po słynnym liście Zinowiewa do robotników angielskich, liberałowie odmawiają mu dalszego poparcia i gabinet jego upada. Z kolei do władzy „dochodzą” konserwatyści, którzy tym razem zdobywają okrągło 400 mandatów. Partja Pracy traci 30 mandatów i wchodzi do parlamentu w sile 160

Problem militaryzacji w ZSSR.

W tych dniach odbyła się w Moskwie ogólnozwiązkowa konferencja działaczy Towarzystwa awjacyjno-chemicznego, będącego organizacją cywilno wojskową, której głównym celem jest t. zw. „wojenizacja” ludności ZSSR, t. j. obniżanie szerokości warstw ludności cywilnej ze sztuką wojenną.

Obrazy konferencji Towarzystwa awjacyjno-chemicznego odbywały się w kilku sekcjach. Charakter konferencji określił najlepiej generalny sekretarz organizacji „Awjochim”, Malinowski, oświadczając, że członkowie towarzystwa „odpowiedzialni są za utrzymanie wśród mas pracujących zainteresowania dla kwestji obrony państwa”. W szczególności omówiono na konferencji bardzo dokładnie sprawę rozbudowy lotnictwa wojennego w ZSSR oraz związane z tem zagadnienie zakładania w Rosji sowieckiej nowych szkół i kursów awjacyjnych.

Specjalną uwagę poświęcił uczestnicy konferencji sprawie udziału kobiet w robocie wojennej. Przedstawicielka żeńskiej sekcji Towarzystwa awjacyjno-chemicznego, Kabuczko, zwróciła w swem przemówieniu uwagę na konieczność wzmożenia działalności wojenizacyjnej wśród kobiet sowieckich. Jest szereg dziedzin w sztuce wojennej i przemysle — powiedziała Kabuczko — gdzie pracę mężczyzn zastąpić można pracą kobiety. Powinniśmy stworzyć sieć kursów, na których kobiety zapoznawałyby się ze sztuką wojenną.

Po przemówieniu Kabuczko wywiązała się ożywiona dyskusja na temat sposobów pozyskania kobiet dla sprawy wojenizacji.

Obok kwestji, związanych ściśle z problemem militaryzacji, konferencja zajmowała się również sprawą udziału towarzystwa awjacyjno-chemicznego w rolnictwie, w szczególności zaś sprawą udzielania chłopom należyciego poparcia w walce z szaraczką. Z wygłoszonych sprawozdań okazuje się, że dotychczasowa działalność towarzystwa w tym kierunku dała bardzo dobre rezultaty. Towarzystwo chemiznowawjacyjne zamierza również zorganizować wśród ludności wiejskiej kursy, na których chłopcy obznajmianiby byli z nowoczesnymi metodami walki ze szkodnikami w gospodarstwie wiejskiem. Planowana jest wreszcie specjalna akcja na rzecz propagowania wśród chłopów idei wojenizacji.

Raid automobilowy.

NOWY SĄCZ, 18.VI. (Pat.) Przy pochmurnej pogodzie i śliskiej szosie rozpoczęto trzeci etap raidu automobilowego. Rezultat dwóch poprzednich etapów w punktach dodatkich przedstawia się jak następuje: Adam Kosowski — 3 1/2 punkt, Widawski — 30 p., Maurycy Potocki 29 1/4 p., Zawidowski — 27 p., Szwarzstein — 24 1/2, Strakacz 14 1/2, Bojanowski — 14, Vermirovsky — 13 1/2, Chovanec 12 1/2, Flieger 11 1/2, Diviš — 10, Kred — 9 1/2, Mamula — 8 1/2, Dzierielski — 6 1/2, Ripper — 6 1/2, Siroucek — 5 1/4, Suldowski — 5 1/4.

OPAWA, 18.VI. (Pat.) W drugim etapie raidu automobilowego na pierwsze miejsce wysunęły się Austro-daimery, które osiągnęły największą ilość punktów dodatkich. W dniu jutrzejszym, w środę raid wyruszy w dalszą drogę z Opawy do Pragi 327.4 km.

LETNISKA

do wynajęcia. Kolonja Wileńska 7, Marja Frlman-Jasus.

posłów. Macdonal jest nadal szefem opozycji i premierem w rezerwie.

Ostatnie wybory przyniosła znów świetne zwycięstwo Labour Party, która tym razem zdobywa 290 mandatów. Mac Donald siłą rzeczy z rezerwy przechodzi do służby czynnej i obejmuje ster rządów. Tym razem niema jeszcze wystarczającej większości, ale dochodzi do władzy w znacznie korzystniejszych warunkach. Licząc się już w czasie wyborów z ewentualnością dojścia do władzy, Partja Pracy bardzo ostrożnie formułowała swój program, usuwając zeń wszystkie hasła socjalistyczne w dziedzinie programu gospodarczego. Swoją socjalizm akcentowała tylko w programie polityki zagranicznej, głosząc hasła współpracy z innymi narodami europejskimi i pacyfizmu. W praktyce rządzenia nie popadnie zatem w konflikt z własnymi zwolennikami, a w polityce zagranicznej znajdzie poparcie grupy liberalnej, które zapewne mu zawsze większość. Liberałowie wreszta nie innego nie mogą uczynić jak popierać Mac Donald'a. Sami jako partja już się prawie że skończyli, a konserwatyści odsuwają się od nich, im przypisując porażkę w wyborach.

Odślonienie pomnika pierwszego Arcybiskupa Metropolity wileńskiego ś. p. ks. Jana Cieplaka.

Wczoraj w godzinach rannych w Bazylice katedralnej nastąpiło uroczyste odślonienie pomnika pierwszego Arcybiskupa Metropolity wileńskiego ś. p. ks. Jana Cieplaka...

Wzrost J. E. Arc. Metropolita mohylowski ks. Ropp. Podniósł kazanie o życiu, czynach i zasługach ś. p. Arcybiskupa Cieplaka...

rodowych. Za tę działalność, miarłem zaszczyt w roku zeszłym być oznaczonym Złotym Krzyżem Zasługi. Dumny jestem i zapamiętam na całe życie ocenę działalności mojej...

Szanowny Panie Redaktorze, Wskutek streszczenia wniosków w sprawie oświaty pozaszkolnej, uchwalonych na Zjeździe ZPNP...

Katastrofa kolejowa w Zdobunowie.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Ze Zdobunowa donoszą, że wczoraj rano wydarzyła się na tamtejszej stacji kolejowej katastrofa, skutkiem złego nastawienia zwrotnicy...

KRONIKA

Czwartek 19 Czerwca Dział: Gerw. 1 Prot. Jutr: Sylwesterzusa. Wschód słońca - g. 2 m. 32. Zachód - g. 19 m. 40.

Od Redakcji. Współpracowniczka naszej Redakcji Helena Romer-Ochenkowska powróciła wczoraj z urlopu i od jutra rozpoczyna pracę w Redakcji...

Urzędowa. Lustracja seminarjum duchownego. W dniu 19-go b. m., bawiący w Wilnie dyrektor departamentu wyznania w ministerstwie W. R. i O. P. p. Fr. Potocki...

Miejska. Kredyty na rozbudowę. W poniedziałek dnia 17 b. m. w lokalu magistratu odbyło się posiedzenie Komitetu Rozbudowy m. Wilna...

Wielce Szanowny Panie Redaktorze, Nie odmówił Szanowny Pan umieszczenia w swoim poczemym piśmie następującego sprostowania: W Nr. 134 „Dziennika Wileńskiego”...

Z Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie. W związku z zarządzaniem władz administracyjnych nakładającym na sklepy spożywcze szereg uciążliwych obowiązków...

Sprawy Akademickie. Wyprawa „Klubu Włóczągów” łodziami z Wilna do Poznania. W czwartek dnia 20/VI o godzinie 9-jej rano z przystani A. Z. S. (brzeg Antokolski) naprzeciw boiska sportowego...

Sprawy Szkolne. Próby stworzenia „szkoły jednolitej”. Jak się dowiadujemy, w roku szkolnym 1929/30 zrealizowany zostanie plan stworzenia t. zw. „szkoły jednolitej”...

TEATR I MUZYKA

TEATR POLSKI („Lutnia“)

Przedstawienie uroczyste w Teatrze Polskim z okazji zakończenia roku szkolnego. Znamięta bajkopisarz i artysta Benedykt Hertz...

Drugi występ W. Brydzińskiego w „Tajfunie”. Dział Wojciech Brydziński po raz drugi wystąpi w sztuce M. Lenzyela „Tajfun”...

RADJO

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ. Falo 456 mtr. Sygnal: Kukułka. ŚRODA, dn. 19 czerwca 1929 r. 11.56—12.10: Sygnal czasu, hejnał i komunikat meteorologiczny...

Na wileńskim bruku. Kradzież. Julianowi Radzinkiewiczowi (Antokol 26) skradziono garderobę wartości 350 zł. Pracownikowi szpitala Sawicz Wacławowi Kasperowi skradziono z szafki ubraniowej zegarek...

WŚRÓD PISM

Na treści 24-go nru „Tygodnika Ilustrowanego” składają się artykuły: „Przed pacyfistycznym szturmem” (po wyborach w Anglii)...

Atrakcja wileńska.

VII Doroczna Wystawa Obrazów i Rzeźb Wileńskiego Towarzystwa Artystów Plastycznych (pałac reprezentacyjny—plac Napoleona) otwarta codziennie od godz. 10 do 19-jej.

Z Sądów

Sprytny tapicer wykorzystał wadliwy system na poczcie. Dyrekcja Poczty i Telegrafów zawarła z właścicielem firmy autobusowej p. Piotrem Walentynowiczem umowę...

Wkrótce jednak okazało się, iż tym razem Masiubański czynność tę załatwił bez wiedzy przedsiębiorcy autobusowego i podjęty pocztą, opakowaną w dwa worki ulotnił się...

W toku dochodzenia okazało się, iż Masiubański był już 4 razy karany za kradzieże. W rezultacie w stan oskarżenia postawiono Masiubańskiego oraz urzędnika dyżurnego Karola Winiarskiego...

W charakterze biegłego powołano p. insp. Małochleba. Wobec przyznania się Masiubańskiego prokurator rzekł się części świadków, natomiast inni stwierdzili, że system wydawania w ten sposób pocztą praktykował się oddawna.

Dom na Zwierzynku obejmujący 2 ulice do sprzedania. 5 mieszkań, ogród owocowy, studnia betonowa i t. p. O warunkach ulica Lwowska 12, m. 8.

LISTY DO REDAKCJI

Przysłuchując się w dniu 12-go czerwca, w charakterze gościa, obradom Rady Miejskiej, kiedy była rozważana kwestja wydzierżawienia teatrów miejskich...

Co do gorącej dyskusji, która rozgorzała na posiedzeniu, to muszę zaznaczyć iż krytyka p. p. radnych naogół była dla mnie łaskawa, stwierdzono bowiem tylko, że ponieważ przez szereg lat prowadził komedie i farsę, działalność moja nie daje rękoma, że potrafię doprowadzić repertuar, który zadowolniłby rzeszę robotników.

Z chwilą przyjazdu do Wilna Reduta, Teatr Polski z konieczności objął repertuar rozrywkowy, mimo to wyliczylibym cały szereg arcydzieł, które zdołałem wystawić...

Niestety, pamięć ludzka jest zbyt ułomna, szczególnie, gdy się ją do tego skłania, a więc wspominać, że śmiesznie małą pomocą Departamentu Sztuki, prowadziłem w ciągu z-och lat bez przerwy operę i operetkę, że Teatr Polski przez szereg lat był najtańszym w Polsce...

SPORT

Po międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Wilnie.

Drugi dzień zawodów (niedziela 16.VI). Drugi dzień obfitował w jeszcze większe emocje niż pierwszy.

Bieg 100 mtr. pań. 1) Dauksza (Łotwa) 12,6 rekord Łotwy. 2) Teitelbaum (Estonia) 12,8—rekord Estonii (b. piękna forma).

Skok w dal pań. 1) Teitelbaum 5,27 rekord Estonii, 2) Dauksza (Łotwa) 4,93, rek. Łotwy. 3) Sawicka 4,39,5 rek. Wilna, 4) Oleńska (Pogoń Wilno) 4,54,5.

- Rzut oszczepem I-sze - statuetka rzucającego oszczep. Wojew. Kom. W. F. i P. W.

Nagrody pań.

- 100 mtr. I miejsce. Zegar z orłem, Firmy Tomaszewski. II miejsce. Plakietka. III i IV -te Zetony.

Na zakończenie jeszcze parę słów uznania pod adresem Polskiego Radja, które znakomicie przyczyniło się do uświetnienia zawodów przez doskonałe zorganizowanie pracy informowania publiczności o wynikach, zawodników o początkach rozgrywek i innych momentach organizacyjnych.

NOWINY RADJOWE.

Transmisja międzynarodowa. Najbliższą transmisją międzynarodową — będzie transmisja koncertu symfonicznego z Zagrzebia.

legent na przykład zagranicy, na żywy kontakt tamtejszych literatów z tym nowym sposobem szerzenia słowa, — i wyrażał nadzieję, że niebawem i polscy pisarze ściślej jeszcze współdziałać będą z polską radjofonją, która jest tak bardzo dogodnym i niewyżywanym dotychczas dostatecznie narzędziem i drogą do szerzenia kultury pod strzechę polską.

Karjera finansowa wielu „królów” amerykańskiego przemysłu rozpoczęła się zazwyczaj od sprzedawania dzienników. Dziś to się cołkowiec skończyło, dziś można zostać milionerem, będąc początkowo kupcem radjowym.

Uniwersytecka Szkoła Pielęgniarek i Higienistek w Krakowie

otwiera nowy kurs dnia 1 września 1929 r. Nauka trwa 2 lata; przyjmuje się tylko internistki. Wykształcenie 6 klas gimnazjalnych, lub równorzędne. Zgłoszenia: Dyrekcja Uniwersyteckiej Szkoły Pielęgniarek i Higienistek, Kraków, Kopernika 23

Kongres urzędników pocztowych w Krakowie.

Przed kilku dniami w sali magistratu m. Wilna odbył się pierwszy Walny Zjazd delegatów Związku Urzędników poczt, telegrafów i telefonistów Rzplitej Polskiej.

Bohaterska praca lotników w dzień upadku Amanullacha. Byli minister pełnomocny Wielkiej Brytanii w Kabul, sir Francis Humphrys, opowiedział wczoraj o swych przeżyciach w stolicy Afganistanu.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 26 czerwca 1929 roku przetarg na wydzierżawienie tartaku w Białymstoku ze wszystkimi budynkami, urządzeniami i inwentarzem, oraz placem, należącym do tartaku i przylegającym bezpośrednio.

pokrytym warstwą śniegu grubości kilku stóp. Ponadto w bezpośrednim prawie sąsiedztwie z lotniskiem odbywały się zacięte walki.

OGŁOŚNIENIE. Ostatnia rewelacyjna zdobyczą wiedzy, jest odkrycie potężnych promieni śmierci, zdolnych zabić wszelkie życie na ziemi.

ROZMAITOŚCI

Omali go nie zabalsamowali. Bogaty kupiec z Santa Clara na Kubie, Jose Martinez Mejia znalazłszy został pewnego niekwestionowanego w swym toku bez znaku życia, Domownicy, przejeżdżając nad grobem, zaczęli przygotowywać pogrzeb.

Promienie śmierci.

Ostatnia rewelacyjna zdobyczą wiedzy, jest odkrycie potężnych promieni śmierci, zdolnych zabić wszelkie życie na ziemi. Ciężką, że źródłem tych promieni, obrzmiał laboratoryjnym śmierci, jest ni mniej ni więcej, tylko, słońce, od wieków opiewane, jako największe dobrodziejstwo ludzkości.

Giełda warszawska z dn. 18.VI. b. m.

Table with exchange rates for various currencies: WALUTY I DEWIZY. Holandia 357,18, Kopenhaga 236,92, Londyn 43,12 1/2, Nowy Jork 8,58, Wiedeń 46,54, Paryż 34,80, Praga 26,32, Marka niem. w obr. nieof. 212,75, Szwajcaria 171,06

Kino Miejskie

Od dnia 19 do 23 czerwca 1929 r. wiążąc będzie wyświetlany film: W rolach głównych: Charlie Chaplin i Merna Kennedy

CYRK Charlie Chaplina.

W rolach głównych: Charlie Chaplin i Merna Kennedy. Początek seansów od godz. 6-ej. W niedzielę i święta kasa czynna od g. 3 m. 30.

KINO Piccadilly

Wielka 42. Program na dziś i dni następne! Film, o którym mówi cały świat! Film, o którym będzie mówić całe Wilno

POŻAR SERC (Vertige)

Wielka tragedia namiętności ludzkich w 12 wielkich aktach. W rolach głównych: najpiękniejszy mężczyzna świata JAQUE GATELAIN oraz genialna EMMY LYNN.

Kino Kolejowe

Obok dworca kolejowego. Dział dziś następnymi! Wielki wspaniały program.

Noc w Nowym Yorku

Do dziś dni następnymi! Wielki wspaniały program. dramat sensacyjno-salonowy. Rzecz dzieje się współcześnie w Ameryce.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie Konstanty Karmelitow, zamieszkały w Wilnie przy ul. Gimnazjalnej 6-12 na zasadzie art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej, że dnia 8 lipca 1929 roku o godzinie 10 rano w Wilnie przy ul. 3-go Maja 1-4, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej należących do Kremera Eljasza majątku ruchomego, składającego się z kredensów: jeden z nich duży z drzewa palisandrowego na kolumnach górna część oszklona, oszacowanego na sumę 800 złotych, na zaspokojenie pretensji Kasy Chorych m. Wilna w sumie 809 zł. 44 gr. z 1/2 i kosztami.

DRZEWO POLIKE

Jedynie wielkie czasopismo fachowe branży drzewnej w Polsce. PRENUMERACJE! OGŁASZAJCIE SIĘ! Kwartalnie zł. 12. Nr Nr okazowo gratis. 3966

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9-3 popoł. Redaktor naczelny: przyjmując od godz. 2-3 popoł. Redaktor działu gospodarczego: przyjmując od godz. 6-7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor: przyjmując od godz. 12-2 popoł. Ogłoszenia przyjmując od godz. 9-3 i 7-9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II i III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika rekl. — kosztowność — 1,00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenie mieszkalnowe — 30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, za zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, zagraniczne — 100% drożej, zamieszkiwane — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp. „Kurjer Wileński” S-ka z ogr. odp. Druk „Znicz” Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.

KURJER WILEŃSKI

Spółka z ogranicz. odpowiedzialn. Drukarnia i INTROLIGATORNIA „ZNICZ” WILNO, Ś-TO JAŃSKA 1, TEL. 3-40

KAŻDĄ SUMĘ

gotówki w dolarach, rublach i złotych obiegowych ulokujemy najkorzystniej na mocne gwarancje u osób mających. 1791 Dom H-K ZACHETA Mickiewicz 1, tel. 9-05

Pożyczę 1000 dolarów

na pierwszą hipotekę. Wiadomość w Administracji „Kurjera Wileńskiego” pod (Pierwszą Hipotekę). 1828

Z kaucją Sprzedam DOM z ogrodem owocowym

O warunkach do-wiedzieć się: ul. Lwowska 12-8. 1793

PIANINA

do wynajęcia. Repara-cja i strojenie. Ul. Mickiewicza 24 — 9. Estko. 1767

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 26 czerwca 1929 roku przetarg na wydzierżawienie tartaku w Białymstoku ze wszystkimi budynkami, urządzeniami i inwentarzem, oraz placem, należącym do tartaku i przylegającym bezpośrednio.

KAWIARNIA „KROLEWIANKA”

Wino, Królewska 9. Zakąski zimne i gorące, piwo, obiady obfite i tano. Dla miesięcznych zniżka 20% Gabinetu.

LOKAL

obszerny o 2-ech oknach wystawowych przy ulicy Mickiewicza do odstąpienia. Wiadomość w Biu-ro Reklamowym S. Grabowskiego, Garbarska 1. 1788

Akuszarki

Maria Brzezina. przyjmując od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 3093.

LEKARZE

DOKTOR MEDYCYNY A. CYMBLER CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE Elektroterapia, Diatermia, Siołce górskie, Soltux. 1500 Mickiewicza 12

DOKTOR BLUMOWICZ

Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21. Od 9 — 1 i 3 — 7. (Telef. 921).

DOKTOR D. ZELDOWICZ

choroby weneryczne, syfilis, narządów moczowych, Elektroterapię. (Diatermia) od 9-1, od 5 — 6 wiecz.

Akuszarki

Maria Brzezina. przyjmując od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 3093.

Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.

